

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำวินิจฉัยที่ ๔/๒๕๕๓

วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๕๓

เรื่อง นายทะเบียนพรรคการเมืองขอให้สั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้อง ลงวันที่ ๑๒ ตุลาคม ๒๕๕๒ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญ มีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า โดยมีข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องว่า นายทะเบียนพรรคการเมืองได้รับแจ้งการจัดตั้งพรรคไทยก้าวหน้าเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๒ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติว่า ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่นายทะเบียนรับแจ้งการจัดตั้งพรรคการเมือง พรรคการเมืองต้องดำเนินการให้มีสมาชิก ตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยสมาชิกซึ่งมีที่อยู่ในแต่ละภาคตามบัญชีรายชื่อภาค และจังหวัดที่นายทะเบียนประกาศกำหนดและมีสาขาพรรคการเมืองอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขา หากพรรคการเมืองใดไม่ดำเนินการให้ครบถ้วนตามมาตรา ๒๕ ดังกล่าว ให้พรรคการเมืองนั้นเป็นอันยุบไปตามมาตรา ๖๕ และให้นายทะเบียนพรรคการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อขอให้มีคำสั่งยุบพรรคการเมืองนั้นตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง ปรากฏว่าเมื่อครบกำหนดเวลาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว พรรคไทยก้าวหน้าไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ ได้ นายทะเบียนพรรคการเมือง จึงยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า

ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้รับคำร้องดังกล่าวไว้ดำเนินการและส่งสำเนาคำร้องให้พรรคไทยก้าวหน้าทราบและยื่นคำชี้แจง ตามข้อกำหนดศาลรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งพรรคไทยก้าวหน้า (โดยเลขาธิการพรรค) มีหนังสือลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ ชี้แจงต่อศาลรัฐธรรมนูญสรุปว่า สาเหตุที่พรรคไทยก้าวหน้าไม่สามารถปฏิบัติให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ เพราะเข้าใจความหมาย คำว่า “หนึ่งร้อยแปดสิบวัน” คือ ความหมายเดียวกับหกเดือน เมื่อนำเอกสารการจัดตั้งสาขาพร้อมด้วยรายชื่อสมาชิกไปยื่นต่อนายทะเบียนพรรคการเมือง ได้รับแจ้งว่าเกินกำหนดเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวันแล้ว พรรคไทยก้าวหน้าไม่มีเจตนาที่จะไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญดังกล่าวแต่อย่างใด และได้ดำเนินการต่างๆ ทั้งยังมีเจตนาดำเนินกิจกรรมทางการเมืองสืบต่อไป เพื่อจรรโลงซึ่งระบอบประชาธิปไตย เหตุผิดพลาดดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากพรรคการเมืองเพิ่งจัดตั้งขึ้นโดยคณะบุคคลที่ไม่มีประสบการณ์ด้านการเมืองมาก่อน

ศาลรัฐธรรมนูญได้พิจารณาคำร้อง เอกสารประกอบคำร้อง และหนังสือชี้แจงของพรรคไทยก้าวหน้าแล้ว เห็นว่า มีข้อเท็จจริงเพียงพอที่จะวินิจฉัยเรื่องนี้ได้ จึงไม่จำเป็นต้องรับฟังพยานหลักฐานเพิ่มเติมอีก มีประเด็นที่ต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า กรณีมีเหตุที่จะสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้าตามคำร้องของนายทะเบียนพรรคการเมืองหรือไม่

พิเคราะห์แล้วเห็นว่า การที่นายทะเบียนพรรคการเมืองได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้า เนื่องจากพรรคไทยก้าวหน้าไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ดังกล่าวข้างต้น และมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “พรรคการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่งดังต่อไปนี้.... (๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๕ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒” และวรรคสอง บัญญัติว่า “เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่าพรรคการเมืองใดมีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่า มีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพรรคการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพรรคการเมืองนั้น” การที่พรรคไทยก้าวหน้าอ้างความเข้าใจผิดในเรื่องการนับวันผิดพลาดขึ้นเป็นข้ออ้างนั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ ได้กำหนดระยะเวลาโดยระบุจำนวนวันไว้ชัดเจนแน่นอนแล้ว ไม่อาจตีความให้มีความหมายเป็นอย่างอื่นได้ ข้ออ้างของพรรคไทยก้าวหน้าจึงฟังไม่ขึ้น ถือได้ว่าพรรคไทยก้าวหน้ามิได้ดำเนินการให้มีสมาชิกตั้งแต่ห้าพันคนขึ้นไป และไม่อาจจัดตั้งสาขาพรรคอย่างน้อยภาคละหนึ่งสาขาภายในระยะเวลาหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

ตามที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๒๕ บัญญัติไว้ตามที่นายทะเบียนพรรคการเมืองกล่าวอ้างในคำร้อง อันเป็นเหตุให้นายทะเบียนพรรคการเมืองมีอำนาจร้องขอต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อให้มีคำสั่งยุบพรรคไทยก้าวหน้าได้โดยชอบ

โดยเหตุผลดังได้วินิจฉัยข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญจึงอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. ๒๕๕๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง สั่งให้ยุบพรรคไทยก้าวหน้า

นายโกเมน ภัทรภิรมย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายจุมพล ณ สงขลา	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
พลโท จุล อติเรก	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายชัยอนันต์ สมุทวณิช	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายประเสริฐ นาสกุล	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายปรีชา เถลิมาวิชย์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายมงคล สระแก้ว	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุจินดา ยงสุนทร	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายสุวิทย์ ชีรพงษ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอนันต์ เกตุวงศ์	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอิสสระ นิตินันท์ประภาส	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ
นายอูระ หวังอ้อมกลาง	ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ